

Kultur- och fritidsprogram för Askersunds kommun

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Datum och paragraf: 2022-02-28, § 17

Revisionsdatum:

Dnr: 21KS204

Syfte

Kultur- och fritidsprogrammet syftar till att synliggöra kommunens långsiktiga ambitioner och inriktning. Programmet ska stärka och utveckla kultur- och fritidsområdet. Kommunen ska arbeta för att ge alla invånare möjlighet att utvecklas och skapa förutsättningar för ett aktivt och kreativt liv.

Askersunds kommun utgår ifrån alla människors lika värde. Människor har ett grundläggande behov av - och har rätt till - utveckling, kultur, fysisk aktivitet, upplevelser, kunskap, hälsa, möten och av att vara delaktiga. Kultur- och fritidsområdet vänder sig främst till människor på deras fritid och är frivillig.

Målsättning

Askersunds kommun vill förstärka rollen som attraktiv plats i Sydnärke och agera aktivt i kommunala och regionala utvecklingsarbeten och samarbeten. Genom lust, mod och engagemang ska Askersunds kommun utvecklas till att vara Sydnärkes ledande kommun inom kultur och fritid.

Förväntade effekter av ett kultur- och fritidsprogram är att alla invånare i kommunen, speciellt barn och unga, stimuleras och aktiveras, att folkhälsan främjas, att tillväxt, konkurrenskraft, självförtroende och stolthet ökar samt att varumärket Askersund stärks.

Programmets struktur

I programmet anges Askersunds kommuns inriktning för kultur- och fritidsområdet. Inriktningarna som börjar på sidan 2 (denna sida) är generella och gäller hela kultur- och fritidsområdet i Askersunds kommun. Inriktningarna som börjar på sidan 3 är specifika för kommunens egna verksamheter (se bilaga för verksamhetsbeskrivningar och styrning).

Styrning, uppföljning och ansvar

Programmet är vägledande för nämndernas arbete. Nämnderna arbetar med frågorna inom ramen för respektive budget och verksamhetsplan. Arbetet redovisas och följs upp inom ramen för delårsbokslut och bokslut.

Inriktningar för kultur- och fritidsområdet i Askersunds kommun

Övergripande

- Följande målgrupper ska ges företräde vid tillfällen då prioritering behöver ske:
1. Unga (13-21 år), 2. Barn (7-12 år), 3. Barn (0-6 år), 4. Äldre (65+), 5. Vuxna. (22-64).
- Ett varierat och inkluderande kultur- och fritidsutbud i kommunen är viktigt utifrån tillgänglighet, allas lika värde och folkhälsa.
- Hälsöfrämjande och trygga miljöer som inspiration till fysisk aktivitet, kulturella upplevelser och bildning ska stärkas och utvecklas.
- Social sammanhållning ska främjas.
- Barnrättsperspektivet ska stärkas.

Civilsamhälle

- Det livslånga lärandet ska främjas.
- En aktiv fritid hela livet ska vara möjlig.
- Folkbildning, föreningsliv och studieorganisationer ska stödjas och principen ”en armlängds avstånd” tillämpas, det vill säga civilsamhället ska vara en fri och obunden kraft i samhället.

Kultur och konst

- En bredd av olika kulturella och konstnärliga uttryck och yttringar ska främjas.
- Andelen invånare som är aktiva i kulturlivet ska öka.
- Det egna skapandet ska stimuleras och uppmuntras.
- Professionell konst och scenkonst i hela kommunen ska utvecklas.
- Möten mellan professionella och amatörer ska uppmuntras.
- Kulturella och kreativa näringar ska främjas.
- Kultur på vård- och omsorgsboenden ska stärkas.

Friluftsliv, idrott och motion

- Fysiska aktiviteter, motions- och idrottstyper (breddidrott/motionsidrott) ska främjas.
- Trygga idrottsmiljöer ska främjas och utvecklas.
- Allas rätt att vara med i idrottslivet ska stärkas.
- Ett tillgängligt och tätortsnära friluftsliv ska utvecklas.

Ungas fritid

- Ungas möjligheter till delaktighet och inflytande ska utvecklas.
- Attraktiva och trygga mötesplatser för unga ska främjas och utvecklas.
- Ungas möjligheter till en meningsfull fritid ska öka.
- Kostnadsfria lovaktiviteter ska arrangeras.
- Jämställda mötesplatser ska främjas.

Inriktningar för kultur- och fritidsverksamhet som Askersunds kommun driver

Kultur- och fritidsområdet påverkar kommuninvånarna på flera olika sätt. Därmed både angår och gynnar det hela kommunen.

Syfte

På den mest grundläggande nivå är syftet med kommunens verksamheter inom kultur- och fritidsområdet följande:

- att **skapa möjligheter** till ett kulturliv, idrottsliv, folkbildning, friluftsliv och rekreation
- att **främja jämlikhet och jämställdhet** (alla ska kunna vara med)
- att **främja delaktighet, inflytande och demokrati** (alla ska kunna påverka)
- att **främja mångfald** (en mångfald av yttringar ska kunna existera)
- att **erbjuda fritidsaktiviteter och stimulera** barn och ungdomar
- att **främja kulturell och konstnärlig utveckling** i hela kommunen utifrån principen ”en armlängds avstånd” det vill säga kulturens möjligheter att vara en fri, utmanande och obunden kraft i samhället. Politisk styrning sker genom att sätta ramar och offentliga medel till kulturen.

Kommunens verksamhet bedrivs inom fyra huvudsakliga områden:

- **Verksamhet mot en invånare, besökare, brukare, elev eller liknande:** exempelvis fritidsaktiviteter för barn och unga.
- **Främjandeverksamhet:** exempelvis bidrag till föreningar och studieorganisationer.

- **Skötsel och service:** skötsel, besiktning och viss nyanläggning, samt uthyrning av anläggningar, lokaler och utrustning (främst till föreningsliv) – skapar möjligheter för aktivitet.
- **Systemövergripande arbete:** verka för ett breddat kultur- och fritidsperspektiv inom exempelvis samhällsutveckling, skola och omsorg samt att delge information och verka för ökad kompetens internt och externt.

Mål för kommunens egna verksamheter

- En armlängds avstånd till kulturen/konsten ska hållas. Konstnärlig frihet är en viktig beståndsdel i en demokrati.
- Estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden ska tas tillvara och utvecklas i samhället och livsmiljön, bland annat via konstnärlig gestaltning vid ny-, om- och tillbyggnad, den nationellt så kallade enprocent-principen.
- Verksamheter för barn och unga som väljer att inte delta i organiserat föreningsliv ska främjas.
- Utveckling av verksamhet som syftar till en aktiv fritid hela livet ska främjas bland annat genom bidrag.
- Kultur i skolan-arbetet ska stärkas och elevernas eget skapande ska stimuleras. Förskola, grundskola och gymnasium ska omfattas.
- Bibliotekets läsfrämjande verksamhet och undervisning i källkritik och informationssökning ska stärkas.
- Kulturyttringar inom områden där privata och kommersiella aktörer inte satsar ska uppmuntras.
- Badplatser i allmänhet och tillgänglighet på badplatser i synnerhet ska främjas.
- Arbeta för ökad tillgänglighet, allas lika värde och god folkhälsa i samband med investeringar i fritids- och idrottsanläggningar.
- Breddidrott (idrott i första hand för hälsa, trivsel och välbefinnande) ska stärkas.
- Ungas idrottande ska främjas.
- Invånare i alla åldrar ska ha goda förutsättningar att vistas utomhus, motionera, vidareutveckla sig och att ha en stimulerande fritid.